

॥ ४९॥५०॥५१॥५२॥५३॥५४॥ अंतरं छिद्रं तर्कयंतौ चितयंती ॥ ५५ ॥ अंतरमार्गस्थौ छिद्रान्वेषणपरी ॥ ५६॥५७॥५८॥ चिन्हध्वजः ॥ ५९॥६०॥६१॥६२॥६३॥६४॥६५॥६६॥६७॥ आलोका
 भीष्मोपिसमरेपार्थविव्याधनिशितैः शरैः ॥ अन्योन्यस्य हयान् विध्वाध्वजौ च सुमहाबलौ ॥ ४९ ॥ रथे पारथचक्रे च चिक्रीडतुररिंदमौ ॥ ततः क्रुद्धो महाराज भी
 ष्मः प्रहरतां वरः ॥ ५० ॥ वासुदेवं त्रिभिर्बाणैराजघानस्तनांतरे ॥ भीष्मचापच्युतैस्तैस्तु निर्विद्धो मधुसूदनः ॥ ५१ ॥ विरराजरणे राजन्सपुष्पइव किंशुकः ॥ त
 तोर्जुनो भृशं क्रुद्धो निर्विद्धं प्रेक्ष्य माधवं ॥ ५२ ॥ सारथिं कुरुवृद्धस्य निर्विभेदशितैः शरैः ॥ यतमानौ तु तौ वीरावन्योन्यस्य वधं प्रति ॥ ५३ ॥ न शक्नुतां तदान्योन्य
 मभिसंधातुमाहवे ॥ तौ मंडलानि चित्राणि गतप्रत्यागतानि च ॥ ५४ ॥ अदर्शयेतां बहुधा सूतसामर्थ्यलाघवात् ॥ अंतरंच प्रहारेषु तर्कयंतौ परस्परं ॥ ५५ ॥
 राजन् अंतरमार्गस्थौ स्थितावास्तां मुहुर्मुहुः ॥ उभौ सिंहवोन्मिश्रं शंखशब्दं च चक्रतुः ॥ ५६ ॥ तथैव चापनिर्घोषं चक्रतुस्तौ महारथौ ॥ तयोः शंखनिनादेन रथने
 मिस्वनेन च ॥ ५७ ॥ दारितासहस्राभूमिश्च कं पेचननाद च ॥ नोभयोरंतरं कश्चिद्दृशे भरतर्षभ ॥ ५८ ॥ बलिनौ युद्धदुर्धर्षावन्योन्यसदृशावुभौ ॥ चिह्नमात्रेण
 भीष्मं तु प्रजज्ञुस्तत्र कौरवाः ॥ ५९ ॥ तथा पांडुसुताः पार्थं चिह्नमात्रेण जज्ञिरे ॥ तयोर्नृवरयोर्दृष्ट्वा तादृशं तं पराक्रमं ॥ ६० ॥ विस्मयं सर्वभूतानि जग्मुर्भारतसंयु
 गे ॥ न तयोर्विवरं कश्चिद्रणे पश्यति भारत ॥ ६१ ॥ धर्मस्थितस्य हियथानकश्चिद्दृजिनं क्वचित् ॥ उभौ च शरजालेन तावदृश्यौ बभूवतुः ॥ ६२ ॥ प्रकाशौ च पुनस्तू
 णं बभूवतुरुभोरणे ॥ तत्र देवाः सगंधर्वाश्चरणाश्चर्षिभिः सह ॥ ६३ ॥ अन्योन्यं प्रत्यभाषंत तयोर्दृष्ट्वा पराक्रमं ॥ न शक्यौ युधिसंरब्धौ जेतुमेतौ कथंचन ॥ ६४ ॥
 स देवासुरगंधर्वैर्लोकैरपि महारथौ ॥ आश्चर्यं भूतलोकेषु युद्धमेतन्महाद्भुतं ॥ ६५ ॥ नैतादृशानि युद्धानि भविष्यंतिकथंचन ॥ न हि शक्योरणे जेतुं भीष्मः पार्थेन
 धीमता ॥ ६६ ॥ सधनुः सरथः साश्वः प्रवपन्सायकान् रणे ॥ तथैव पांडवं युद्धे देवैरपि दुरासदं ॥ ६७ ॥ न विजेतुरणे भीष्म उत्सहेत धनुर्धरं ॥ आलोकादपि युद्धं हि
 सममेतद्भविष्यति ॥ ६८ ॥ इति स्मवाचोऽश्रूयंत प्रोच्चरंत्यस्ततस्ततः ॥ गांगेयार्जुनयोः संख्येस्तव युक्ता विशांपते ॥ ६९ ॥ त्वदीयास्तु तदायोधाः पांडवेयाश्च भा
 रत ॥ अन्योन्यं समरे जघ्नुस्तयोस्तत्र पराक्रमे ॥ ७० ॥ शितधरैस्तथा खड्गैर्विमलैश्च परश्वधैः ॥ शरैरन्यैश्च बहुभिः शस्त्रैर्नानाविधैरपि ॥ ७१ ॥ उभयोः सेनयोः शू
 रान्यकृतं तं परस्परं ॥ वर्तमाने तथा घोरे तस्मिन् युद्धे सुदारुणे ॥ द्रोणपांचाल्ययोराजन्महानासीत्समागमः ॥ ७२ ॥ इ० म० भी० भीष्मव० भीष्मार्जुनयुद्धे द्वि
 पंचाशत्तमोऽध्यायः ॥ ५२ ॥ ॥ ५३ ॥ ॥ ५४ ॥ त्वासां सारस्थितेः ॥ ६८ ॥ ६९॥७०॥७१॥७२॥ इति भीष्मपर्वणि नैलकंठीये भारतभाष्ये द्विपंचाशत्तमोऽध्यायः ॥ ५२ ॥ ॥ ५३ ॥